

אוניברסיטת בן-גוריון
הפקולטה לניהול ע"ש גילפורד גלייזר
המחלקה לניהול מערכות בריאות

סמינר מחקר במערכות בריאות (686-2-0042) (תש"ף)

מרצה: ד"ר דינה ון-דייק

מתרגל: אלון רסולי

סמסטר א', יום ג' 17:00-14:00

נקודות זכות: 3 נק"ז

שעת קבלה (דינה): בתיאום מראש, דוא"ל: dinav@bgu.ac.il

שעת קבלה (אלון): בתיאום מראש, דוא"ל: rasooly@post.bgu.ac.il

תיאור הקורס:

קורס זה נועד לפתח חשיבה מדעית ולהקנות ידע ומיומנויות בתכנון מחקר ובעריכתו. הבנה מחקרית הינה מרכיב חשוב בארגז הכלים של מנהלים במערכת הבריאות ומהווה בסיס לרכישה ולפיתוח של ידע מקצועי. התלמידים ייחשפו למורכבות של המחקר במדעי החברה ויישומו בחקר שירותי בריאות ומדיניות בריאות, וכירו הן את האפשרויות והן את המגבלות המאפיינות מחקר כזה. במסגרת הקורס נדון בשלבי המחקר השונים החל משאלת המחקר ועד להסקת המסקנות.

מטרות הקורס:

במסגרת הסמינר יתמודדו התלמידים עם שימוש בגישות מחקריות שונות לצורך מתן מענה לשאלות הנוגעות למדיניות וניהול במערכת הבריאות. בתום הקורס התלמידים יוכלו:

- לנסח שאלות והשערות מחקר, ולהעריך האם השאלה רלוונטית
- להבין שיטות מחקר שונות במדיניות וניהול מערכות בריאות
- לפתח הצעת מחקר במדיניות וניהול מערכות בריאות
- להבין את המגבלות והדרכים ליישום תוצאות מחקרים
- לקרוא ביקורתית מאמרים אקדמיים במדיניות וניהול מערכות בריאות

התוצרים של הקורס יהיו כתיבת הצעת מחקרית בתחום של מדיניות וניהול מערכות בריאות, ומבחן מסכם של הקורס. בנוסף, יוגשו שני תרגילים במהלך הקורס.

מטלות הקורס:

- תרגילים במהלך הסמסטר 20%

- פיתוח שאלת מחקר 5%
 - סקירת ספרות שיטתית 15%
 - כתיבת הצעת מחקר 40%
 - בחינה מסכמת 40%
- נוכחות בקורס: חובה ב-80% מהשיעורים לפחות**

פירוט נושאי המפגשים

#	נושא	מרצה ומתכונת השיעור	תאריכים והערות
פרק 1: מבוא: מה זה מחקר בניהול ומדיניות מערכות בריאות, איך בוחרים נושא ואיך מוודאים שהנושא ראוי למחקר?			
1	הקדמה למחקר בניהול ובמדיניות מערכות בריאות. פרדיגמות, בחירת תחום מחקר	דינה	29/10
2	יצירת שאלת מחקר; שימוש בתיאוריות לבניית שאלת מחקר: פיתוח מטרות והיפותזות. תרגול בניית שאלת מחקר במהלך 45 הדקות האחרונות	שיעור משותף לשתי הקבוצות דינה אלון	5/11 <i>Sandberg, J., & Alvesson, M. (2010). Ways of constructing research questions: gap-spotting or problematization? Organization, 18(1) 23–44.</i>
פרק 2: כעת כשיש לך שאלת מחקר טובה, מה הכלי המתאימים לבדוק את שאלת המחקר?			
3	ניתוח כמותי מעבר מתיאוריה למדידה; משתנים; תרגום מונחים תיאורטיים למדדים אופרטיביים, מהימנות ותוקף של מדדים, תוקף ומהימנות המדידה.	דינה	12/11 <i>Podsakoff et al., (2003). Common method biases in behavioral research: a critical review of the literature and recommended remedies. Journal of Applied Psychology, 88 (5), 879–903</i>
4	ניתוח כמותי שימוש בסטטיסטיקה לניתוח נתונים בשיטות מחקר שונות; ניתוח חד-משתני, ניתוח רב משתני	דינה	19/11
5	ניתוח רב משתני, ניתוח נתיבים, משתנים ממתנים ומשתנים מתווכים, מטה-אנליזה	דינה	26/11

10/12 , 3/12	מוריה	האם המחקר ראוי לביצוע? סקירה שיטתית (Systematic review) חלק ראשון	6
הכנה לשיעור ומקורות : סרטון 1 סרטון 2 סרטון 3	מוריה	האם המחקר ראוי לביצוע? סקירה שיטתית (Systematic review) חלק שני	7
<i>Grant, M. J., & Booth, A. (2009). A typology of reviews: an analysis of 14 review types and associated methodologies. Health Information & Libraries Journal, 26(2), 91-108.</i>	בשעה השנייה : תרגול בכיתות מחשב עם אלון ושי		
17/12	דינה	הצגת התוצאות (טבלאות ותרשימים) מתן פרשנות לתוצאות (קורלציה מול סיבתיות) ומגבלות המחקר	8
24/12	דינה	מחקר איכותני שילוב שיטות כמותיות ואיכותניות (Mixed Methods)	9
<i>Edmonson & McManus, (2007). Methodological fit in management field research, Academy of Management Review, 32 (4), 1155–1179</i>			
פרק 3 : מסכמים. איך מוודאים שהמחקר שלך משפיע? איך משיגים לו מימון? איך כותבים אותו			
31/12	בקבוצות קטנות עם דן ואלון	כתיבת הצעת מחקר אתיקה במחקר	10
7/1	בקבוצות קטנות עם דן ואלון	קריאה והערכה ביקורתית של מאמרים	11
14/1	שיעור משותף לשתי הקבוצות מוריה	מדע היישום Implementation Science	12
<i>Peters, D.H., Adam, T., Alonge, O., Agyepong, I.A. and Tran, N., 2013. Implementation research: what it is and how to do it. BMJ, 347, p.f6753.</i>			
21/1	דינה	סיכום הקורס. חזרות להגשת העבודה חזרות לקראת הבחינה	13

Creswell JW. *Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches*, (5th Edition), Thousand Oaks, California: Sage Publications Inc., 2018,

Edmonson & McManus, (2007). Methodological fit in management field research, *Academy of Management Review*, 32 (4), 1155–1179

Gilson, L., Hanson, K., Sheikh, K., Agyepong, I. A., Ssengooba, F., & Bennett, S. (2011). Building the field of health policy and systems research: social science matters. *PLoS medicine*, 8(8), e1001079.

Gilson, L. and World Health Organization, 2012. *Health policy and systems research: a methodology reader*. Geneva: World Health Organization.

Grant, M. J., & Booth, A. (2009). A typology of reviews: an analysis of 14 review types and associated methodologies. *Health Information & Libraries Journal*, 26(2), 91-108.

Peters, D.H., Adam, T., Alonge, O., Agyepong, I.A. and Tran, N., 2013. Implementation research: what it is and how to do it. *BMJ*, 347, p.f6753.

Podsakoff et al., (2003). Common method biases in behavioral research: a critical review of the literature and recommended remedies. *Journal of Applied Psychology*, 88 (5), 879–903

Sandberg, J., & Alvesson, M. (2010). Ways of constructing research questions: gap-spotting or problematization? *Organization*, 18(1) 23–44

Sheikh, K., Gilson, L., Agyepong, I. A., Hanson, K., Ssengooba, F., & Bennett, S. (2011). Building the field of health policy and systems research: framing the questions. *PLoS medicine*, 8(8), e1001073.